

۳۷۷

شماره چاپ

جمهوری اسلامی ایران

دوره هشتم - سال اول

۲۲۷

شماره ثبت

مجلس شورای اسلامی

تاریخ چاپ ۱۳۸۷/۹/۲۰

یک فوریتی

طرح حمایت از تأسیس و تقویت مؤسسات و مراکز آموزش عالی غیردولتی

یک فوریت این طرح در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۷/۹/۱۷
به تصویب رسید.

کمیسیونهای ارجاعی

اموزش و تحقیقات
اصلی:

اجتماعی - بهداشت و درمان
فرعی:

اداره کل قوانین

با اسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

به منظور تقویت جایگاه قانونی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی و حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی و پژوهشی آنها طرح ذیل با قید دوفوریت تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌گردد:

منادی - یوسف نژاد - دلخوش - بهمن اخوان - سید قدرت‌ا... حسینی -
علیخانی - انوشیروان محسنی - مسعودی ریحان - نجفی - محمد رضا شعبانی -
زمانی - نورا - سادات ابراهیمی - طباطبایی نژاد - محبی‌نیا - خیری -
موسوی جرف - پشنگ - ملک محمدی - حسینی صدر - احمد علی مقیمی -
حیاتی - رضارحمانی - آقایی - بشیری - سلیمانی - کریمی فیروز جایی -
آشوری - ناصری - پور فاطمی - ادیانی راد - افشاری - خدادادی -
سید کاظم موسوی - سید حسین هاشمی - منصوری رضی

طرح حمایت از تأسیس و تقویت مؤسسات و مراکز آموزش عالی غیردولتی

ماهه واحده -

۱- اساسنامه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی غیردولتی به پیشنهاد هیأت مؤسس و حسب مورد به تصویب شورای گسترش وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فن آوری و یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی صورت خواهد گرفت.

تبصره ۱- فرآیند اداری تصویب فوق در صورت آماده بودن مدارک نباید بیش از سه ماه به طول بیانجامد.

تبصره ۲- اساسنامه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی که قبله به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده است همچنان معتر بوده و هرگونه تغییر در آن با تصویب هیأت مؤسس و تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی صورت خواهد گرفت.

۲- درمورد شهریه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی غیردولتی کارگروهی مرکب از افراد ذیل تشکیل می گردد:

- یک نماینده از وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری

- یک نماینده از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

- یک نماینده از دانشگاه آزاد اسلامی

- یک نماینده به انتخاب رؤسای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی

غیردولتی که تا تصویب این قانون تأسیس شده اند.

کارگروه مذکور باید الگوی میزان شهریه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی را حداقل ظرف دوماه تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.

الگوی میزان شهریه حداقل ظرف سه ماه از تصویب این قانون باید به تصویب هیأت وزیران برسد.

تبصره ۱ - میزان شهریه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و یا شعب تحت پوشش یک دانشگاه در کشور براساس معیارهایی از قبیل نسبت هیأت علمی تمام وقت به دانشجو، ترکیب اعضاء هیأت علمی (درصد مردی، استادیار، دانشیار، استاد)، سرانه فضای آموزشی، امکانات آزمایشگاهی و تحقیقاتی، سرانه فضای فرهنگی و ورزشی، نوع سیستم آموزشی (تمام وقت، آموزش از راه دور و یا مجازی)، نوع رشته و گروه (فنی و مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی، پزشکی، کشاورزی و هنر)، مکان جغرافیایی، میزان نرخ تورم رسمی کشور و رتبه علمی در کشور، هزینه جاری، هزینه تعمیر و نگهداری و هزینه‌های توسعه‌ای کمی و کیفی تعیین می‌گردد.

تبصره ۲ - میزان شهریه در هر دانشگاه یا مرکز آموزش عالی باید به صورتی باشد که حداقل استانداردها و کیفیت آموزشی در آموزش عالی کشور که مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است رعایت گردد.

سوابق

قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۸۳/۶/۱۱

د - دولت موظف است به منظور حمایت از دانشجویان، آن عده از مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی دارای مجوز از وزارت خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی که صندوق رفاه دانشجویان آنها تشکیل نشده است اعتبار خاصی را علاوه بر اعتبارات معمول به طور موقت در اختیار صندوق رفاه دانشجویان قرار دهد تا به عنوان وام قرض الحسن بلندهای در اختیار دانشجویان این گونه مؤسسات قرار گیرد. استفاده کنندگان وام مذکور موظف به بازپرداخت آن در اقساط بلندهای پس از فراغت از تحصیل هستند.

قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸

ماده ۲ - مأموریت‌های اصلی و حدود اختیارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شرح زیر می‌باشد:

الف - در زمینه انسجام امور اجرائی و سیاستگذاری نظام علمی و امور تحقیقات و فناوری.

ب - در زمینه اداره امور دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

... ۱

۲ - تعیین راهکارهای لازم و برنامه‌ریزی و حمایت از ایجاد و گسترش دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی، مرکز تحقیقاتی و فناوری و دیگر مرکز فعالیتهای علمی - پژوهشی همانند شهرکهای تحقیقاتی، آزمایشگاههای ملی، موزه‌های علوم و فنون با استفاده از منابع دولتی و غیردولتی و مشارکت‌های مردمی مناسب با نیازها و ضرورتهای کشور.

۶ - ارزیابی مستمر فعالیت هرگونه واحد آموزش عالی و یا مؤسسه تحقیقاتی (اعم از دولتی و غیردولتی) و جلوگیری از ادامه فعالیت، تعليق فعالیت و یا اخراج هر یک از آنها در صورت تخلف از ضوابط و یا از دست دادن شرایط ادامه فعالیت براساس اساسنامه‌های مصوب.

۱۱ - تأیید اساسنامه و صدور مجوز ایجاد یا توسعه هرگونه واحد آموزش عالی یا مؤسسه تحقیقاتی (اعم از دولتی یا غیردولتی)، رشته‌ها و مقاطع تحصیلی.

۱۵ - صدور مجوز «تأسیس دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی دولتی و غیردولتی با مشارکت دانشگاهها و مراکز علمی خارج از کشور» براساس ضوابط مصوب مراجع ذی صلاح.

ج - سایر موارد:

۱ - مشارکت فعال در فرآیند سیاستگذاری نظام آموزش و توسعه نیروی انسانی کشور به منظور ایجاد همانگی لازم بین برنامه‌های سطوح مختلف آموزش کشور.

۲ - مشارکت در تعیین اولویت‌های توسعه منابع انسانی کشور و ارائه نتایج حاصل شده به دستگاههای ذی‌ربط به منظور هدایت منابع در جهت اولویت‌های مذکور.

۳ - ارزیابی و تأیید اختراقات، اکتشافات و نوآوری‌ها با همکاری سایر مراکز علمی و تحقیقاتی کشور به منظور فراهم‌نمودن زمینه حمایت از حقوق مالکیت معنوی و ثبت در مراجع ذی‌ربط.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون، آینه‌نامه اجرائی این جزء را تهیه و جهت تصویب تقدیم هیأت وزیران نماید.

۴ - تعیین ضوابط ارزشیابی علمی مدارک فارغ‌التحصیلان و تأیید ارزش علمی مدارک دانشگاهها و مراکز آموزش عالی (دولتی یا غیردولتی) داخل کشور به استثنای گروه پزشکی.

تعیین ضوابط مربوط به تشخیص ارزش علمی، گواهینامه‌های آموزش عالی و پژوهش‌های علمی دانشگاهها و مؤسسات علمی خارجی و تعیین ارزش مدارک مذکور به استثنای گروه پزشکی.

تبصره - اجرای مفاد این جزء درخصوص دانشگاهها و مراکز آموزش عالی (دولتی و غیردولتی) در گروه پزشکی به عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ماده ۳ - از تاریخ تصویب این قانون «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» با ترتیب زیر به ریاست رئیس جمهور تشکیل می‌گردد :

- رئیس جمهور.

- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

- وزیر آموزش و پرورش.

- دو تا چهار نفر از اعضای هیأت دولت به انتخاب هیأت دولت.

- رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.

- رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها با اجازه ایشان.

- دو نفر از اعضای کمیسیون آموزش و تحقیقات به انتخاب مجلس شورای اسلامی

به عنوان ناظر.

- رئیس بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

- رئیس ای فرهنگستان‌های علوم، علوم پزشکی، هنر و زبان و ادبیات فارسی.

- سه نفر از رئیس‌ای دانشگاه‌های دولتی (یک نفر از دانشگاه‌های علوم پزشکی) به انتخاب

شورای مرکزی دانشگاه‌های مربوطه.

- یک نفر از رئیس‌ای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی.

- سه نفر از دانشمندان و صاحب‌نظران دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی به انتخاب تشکل‌ها و

انجمن‌های علمی.

- سه نفر از صاحب‌نظران بخش‌های تولیدی و خدماتی خصوصی با معرفی رئیس‌جمهور.

تبصره - مصوبات شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در چارچوب این قانون پس از

تأیید رئیس‌جمهور برای کلیه مؤسسات آموزشی و تحقیقاتی و دستگاه‌های اجرائی لازم‌الاجراء است.

...

ماده ۶ - کلیه وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین مؤسسات خصوصی که به نوعی مبادرت به انجام فعالیت‌های آموزش عالی، پژوهش و فناوری می‌نمایند، موظفند فعالیت‌های خود را در چارچوب سیاست‌ها و آیین‌نامه‌های موضوع این قانون انجام دهند.

تبصره - مؤسسات پژوهشی وابسته به سایر وزارت‌خانه‌ها که به موجب قانون مصوب مجلس تأسیس شده‌اند در چارچوب قوانین مصوب و اصلاحات بعدی آن و سیاست‌ها و مصوبات مراجع ذی صلاح به فعالیت خود ادامه خواهند داد.

...

ماده ۸ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مجاز است زمینه فعالیت دانشگاه‌های غیردولتی و شعب دانشگاه‌های معتبر خارج از کشور را در چارچوب ضوابط مصوب مراجع ذی صلاح فراهم نماید.

ماده ۹ - در صورتی که به تشخیص وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مؤسس یا مؤسسان و هیأت امنی هر یک از مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی غیردولتی برخلاف ضوابط و معیارها و اصول مصوب رفتار نمایند، وزارت‌خانه می‌تواند براساس ضوابطی که به تصویب مراجع ذی صلاح می‌رسد از آنان سلب مسؤولیت و صلاحیت نماید.

کلیات آئین نامه تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی
مصوب جمل و بکمین جلسه مورخ ۱۳۶۴/۷/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی

فصل اول: اهداف

ماده ۱ - به منظور بسیج کلیه امکانات مملکت در امر گسترش آموزش عالی کشور مؤسسات آموزش عالی غیر انتفاعی با اهداف زیر تأسیس می شوند.

الف - ارتقاء سطح دانش و فرهنگ جامعه.

ب - تأمین نیروی انسانی متخصص مورد نیاز کشور.

ج - گسترش آموزش عالی در کشور به نحوی که بتواند پاسخگوی عطش جامعه برای کسب علم باشد.

د - کمک به بسیج و استفاده از همه مدرسان و استادان جامعه در امر آموزش عالی.

ه - ایجاد زمینه مناسب برای فعالیت همه جانبی مردم در امر گسترش و اعتلای دانش و پژوهش کشور.

فصل دوم: شرایط کلی تأسیس

ماده ۲ - ...

ماده ۹ - وظایف و اختیارات هیأت امنا به شرح زیر است:

۱ - پیشنهاد رییس دانشگاه.

۲ - تصویب سازمان دانشگاه که از طرف رییس دانشگاه پیشنهاد می شود.

۳ - تصویب بودجه جاری و عمرانی و تحقیقاتی دانشگاه و پیشنهاد طرحهای توسعه دانشگاه به هیأت مؤسس.

۴ - تعیین خزانه دار مؤسسه و همچنین تعیین اشخاصی که حق گشايش حسابهای بانکی به نام مؤسسه و حق برداشت از حسابهای آن را دارند و تعیین حسابرس رسمی برای مؤسسه.

۵ - تأیید حسابها و ترازنامه سالانه دانشگاه با توجه به گزارش حسابرس مؤسسه و سپس تقدیم گزارش آن به هیأت مؤسس.

۶ - جلب کمکهای مالی و امکانات.

۷ - تعیین نحوه اداره واحدهای تولیدی مؤسسه.

۸ - تصویب مقررات استخدامی و تعریف حقوق و دستمزد و مزایا.

۹ - پیشنهاد هر نوع تأسیس و توسعه یا انحلال واحدها و مراکز علمی و آموزشی دانشگاه به هیأت مؤسس.

۱۰ - تصویب آئین نامه تشکیل شورای دانشگاه.

۱۱ - تصویب اخذ وام.

۱۲ - پیشنهاد میزان شهریه دانشجویان و آین نامه چگونگی دریافت آن جهت تصویب به وزارت فرهنگ و آموزش عالی.

۱۳ - تصویب تعداد پذیرش دانشجویان که از طرف رئیس مؤسسه پیشنهاد می‌گردد.

تبصره ۱ - تعداد دانشجویان باید به تصویب وزارت فرهنگ و آموزش عالی برسد.

تبصره ۲ - ضوابط اخلاقی و سیاسی دانشجویان و استادان و نحوه گزینش آنان مانند مؤسسات دولتی و توسط هیأت گزینش در سایر دانشگاهها.

۱۴ - تنظیم و تصویب آین نامه داخلی هیأت امنا

تبصره - هیأت امنا در انجام وظایف خود مقررات و ضوابط مملکتی و شورای عالی انقلاب فرهنگی را رعایت خواهد نمود.

**آین نامه نحوه نظارت بر فعالیت مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیرانتفاعی
مصوب جلسات ۱۵۵ و ۱۵۸ مورخ ۶۷/۴/۱۴ و ۶۷/۵/۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی**

ماده ۱ - هر یک از مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی و غیر انتفاعی که در این آین نامه " مؤسسه " نامیده می‌شوند، موظف‌اند کلیه مقررات فرهنگی، آموزشی، اداری و مالی و نیز مقررات مربوط به گزینش استاد، دانشجو و کارکنان آموزشی مورد نیاز را که از طرف وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می‌گردد اجرا نمایند.

ماده ۲ - فعالیت آموزشی هر مؤسسه پس از طی مراحل زیر آغاز خواهد شد:

الف - تصویب صلاحیت اعضاء هیأت مؤسسه که نام آنان از طریق وزارت فرهنگ و آموزش عالی به شورای عالی انقلاب فرهنگی معروف می‌گردد.

ب - تأیید مؤسسه از لحاظ امکانات آموزشی توسط شورای گسترش آموزش عالی.

ج - موافقت اصولی با تأسیس مؤسسه و تصویب اساسنامه آن توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی.

د - صدور پروانه فعالیت در دوره‌ها و رشته‌های مصوب توسط شورای گسترش آموزش عالی.

ماده ۳ - وزارت فرهنگ و آموزش عالی بر امور فرهنگی، آموزشی، اداری و مالی و امکانات ساختمانی و تجهیزات نظارت خواهد کرد و عملکرد آنها را مستمرآ مورد ارزیابی قرار خواهد داد. این نظارت و ارزیابی از طریق دفتر نظارت و سنجش آموزش اعمال می‌شود.

تبصره - نظارت وزارت فرهنگ و آموزش عالی از طریق مراجعه مستقیم به مؤسسه و یا ارسال پرسشنامه و استعلام کنی انجام خواهد گرفت. این نظارت در زمینه امور آموزشی شامل بررسی نحوه اجرای مقررات آموزشی، برنامه های درسی مصوب، ارزیابی کار دانشجو و اعضای هیأت علمی خواهد بود و این کار از طریق نظرخواهی از اعضاء هیأت علمی، دانشجویان، کارمندان اداری و مراجعه به پرونده های مربوط در هر زمینه انجام خواهد گرفت.

نظارت بر امور اداری و مالی از طریق اعزام هیأتهای نظارت و بررسی دفاتر و استناد مربوط انجام خواهد گرفت و نظارت در زمینه امکانات ساختمانی و دیگر تجهیزات از راه بازدید ساختمانها و تأسیسات (کلاسها، آزمایشگاهها، کارگاهها، کتابخانه ها، آمفی تئاتر، زمینهای ورزشی و تأسیسات رفاهی) انجام خواهد شد.

ماده ۴ - به منظور تسهیل در انجام نظارت و ارزیابی، مؤسسه مکلف است نسبت به تشکیل پرونده استخدامی اعضاء هیأت علمی. کادر اداری و همچنین تشکیل پرونده تحصیل دانشجویان و ثبت و ضبط مدارک لازم در آنها اقدام نماید. دفاتر و استناد مالی نیز باید برای بررسی حفظ و نگهداری شود.

ماده ۵ - اعمال نظارت از طریق دفتر نظارت و سنجش آموزش به صورت ادواری (حداقل یک بار در سال تحصیلی) یا به صورت موردي (بر حسب ضرورت) صورت می گیرد و مؤسسه مکلف است همکاری لازم را با هیأتهای ناظر به عمل آورد و موجبات اعمال هر چه مطلبتر این نظارت را فراهم سازد.

تبصره - وزارت فرهنگ و آموزش عالی نتیجه بررسی و نظارت را به مرکز آموزشی اطلاع خواهد داد.

ماده ۶ - مؤسسه مکلف است نسبت به اجرای دستورالعمل های وزارت فرهنگ و آموزش عالی در جهت رفع نقاطیص در زمان تعیین شده اقدام نماید. در صورت عدم اقدام لازم بر حسب موارد تخلف مجازاتهایی متناسب اعمال خواهد شد. موارد تخلف و مجازاتهای متناسب با آن در مورد ۷ و ۸ ذکر می شود.

تکمیل پاره ای از مواد آین نامه نحوه نظارت بر فعالیت مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی مصوب نود و یکمین جلسه مورخ ۱۳۹۷/۶/۲۲ شورای مشترک کمیسیونهای ۱ و ۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی به حسب اختیارات تقویضی به ریاست شورای عالی انجام اصلاحات زیر در آین نامه نحوه نظارت بر فعالیت مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی (موضوع مصوبه شماره ۱۶۴۴۱ دش مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی) تصویب گردید:

بند الف ماده ۲..... از طریق وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....

بند ب ماده ۲..... توسط شورای گسترش آموزش عالی وزارت مربوطه.....

بند د ماده ۲..... رشته‌های مصوب توسط شورای گسترش آموزش عالی وزارت مربوطه

ماده ۳ - وزارتین فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر امور.....

و در ادامه آن - این نظارت و ارزیابی از طریق دفتر نظارت و سنجش وزارت فرهنگ و آموزش

عالی و دفتر نظارت و ارزیابی آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعمال می‌شود.

تبصره - ذیل ماده ۳: نظارت وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش

پزشکی از طریق.....

ماده ۵: اعمال نظارت از طریق دفتر نظارت و سنجش آموزش وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا

دفتر نظارت و ارزیابی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به صورت ادواری.....

تبصره ذیل ماده ۵: وزارتین فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نتیجه

بررسی.....

ماده ۶: ..... دستورالعمل های وزارتین فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش

پزشکی در جهت.....

بند ۵ تخلفات آموزشی و علمی - پذیرش دانشجو بدون تصویب وزارتین فرهنگ و آموزش

عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی....

ماده ۹: ..... که توسط شورای گسترش آموزش عالی وزارت مربوطه تعیین و زیر نظر معاونت

آموزشی وزارتین فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی انجام وظیفه

می‌نمایند....

کلیات آین نامه تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی (نوع دوم)

مصطفوی جلسات ۱۵۲ و ۱۵۳ مورخ ۲۴ و ۳۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی

الف - هدف:

ماده ۱ - مؤسسات آموزش عالی غیر انتفاعی، از نوع دوم (مؤسستی که مدرک رسمی دانشگاهی اعطاء نمی‌کنند) با اهداف زیر تشکیل می‌شود:

الف - ارتقاء سطح دانش و فرهنگ در جامعه.

ب - گسترش آموزش عالی در کشور به نحوی که بتواند پاسخگوی نیاز جامعه به کسب علم باشد.

ج - فراهم آوردن زمینه مناسب برای استفاده بهتر و بیشتر از وجود مدرسان و استادان جامعه در امر آموزش و همچنین سایر امکانات آموزشی موجود.

د - ایجاد زمینه مناسب برای فعالیت همه جانبه مردم در گسترش و اعتلای دانش و پژوهش در کشور.

...

ماده ۶ - مشروح وظایف هیأت امناء و رییس مؤسسه لازم است در اساسنامه‌ای که هیأت مؤسسه پیشنهاد خواهد کرد قید شود. هیأت امناء موظف است که علاوه بر وظایف مذکور در اساسنامه، موارد ذیل را نیز رعایت کند.

۱ - تعیین رییس مؤسسه و معرفی آن به وزارت فرهنگ و آموزش عالی.

تبصره ۱ - رییس مؤسسه باید اولاً واجد شرایط عمومی مندرج در ماده ۴ باشد و ثانیاً صلاحیت تدریس در دانشگاه را داشته باشد.

تبصره ۲ - مؤسسه نباید بیش از یک ماه بدون رییس باشد.

۲ - تعهد و تضمین کافی در مقاطع مختلف آموزشی در حدی که وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان لازم بداند.

۳ - تهیه محل مناسب با رعایت اصول ایمنی و فنی و بهداشتی و تجهیزات و لوازم آموزشی و آزمایشگاهی.

۴ - نظارت بر حسن جریان امور مؤسسه و پاسخگویی در برابر وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت و درمان.

۵ - کسب اطلاع مستمر از تذکرات و اظهارنظرهای بازرسان وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت و درمان و اقدام به موقع در رفع نارسایها و حل مشکلات (تذکر: وزارتتخانه‌های مربوط مکلفند که تذکرات و اظهارنظرهای بازرسان را ثبت کنند).

۶ - تعیین مبلغ شهریه دانشجویان پس از مشورت با رییس مؤسسه، و پیشنهاد آن بر حسب مورد به وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت و درمان و کسب موافقت ایشان.

۷ - تشخیص و تعیین صلاحیت اعضاء علمی مؤسسه (تذکر: اعضاء هیأت علمی مؤسسه باید از لحاظ علمی شایستگی تدریس در یک مؤسسه آموزش عالی داشته باشد و میزان تحصیلات آنان باید بر اساس مدارک دانشگاهی یا تحصیلات عالیه حوزه‌های علمیه یا خبرگان بدون مدرک تعیین شود و از لحاظ اخلاقی نیز واجد شرایطی باشند که برای اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌های دولتی در نظر گرفته شده است).

ماده ۷ - ثبت مؤسسه در اداره ثبت شرکتها پس از احراز شرایط مندرج در فصل دوم و سوم آیین نامه تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیرانتفاعی (مصوب جلسه ۴۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی، مورخ ۲۳/۷/۱۳۶۶) پس از کسب موافقت وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت و درمان.

اجازه تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیرانتفاعی با مشارکت شخصیت‌های حقوقی مصوب یکصد و هشتاد و سومین جلسه مورخ ۲۳/۷/۱۲ عالی انقلاب فرهنگی علاوه بر شخصیت‌های حقیقی، آن دسته از شخصیت‌های حقوقی که از بودجه عمومی دولت استفاده نمی‌کنند نیز می‌توانند در چارچوب آیین نامه تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیرانتفاعی اقدام به تأسیس این مؤسسات بنمایند.

تصویب اختیارات برای وزارت فرهنگ و آموزش عالی درباره مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی و غیرانتفاعی مصوب سیصد و سی و پنجمین جلسه مورخ ۱۸/۵/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی وزارت فرهنگ و آموزش عالی پیشنهاد کرد، صدور اجازه تأسیس و تأیید اعضای هیأت مؤسس و تصویب اساسنامه مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی و غیرانتفاعی که خواستار تأسیس دوره‌های کاردانی و معادل آن و معادل کارشناسی هستند با آن وزارت باشد. این پیشنهاد به تصویب رسید و در ضمن مقرر شد که اگر وزارت فرهنگ و آموزش عالی با تقاضای کارشناسی معادل مخالفت کرد متقاضی حق داشته باشد برای رسیدگی به شورای عالی رجوع کند.

موافقت با تأسیس دانشگاه غیر دولتی غیرانتفاعی با جواز دانشگاه معتبر خارجی توسط جهاد دانشگاهی مصوب سیصد و چهل و هشتمین جلسه مورخ ۱۵/۱/۷۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی بنا به تقاضای جهاد دانشگاهی، شورای عالی تصویب کرد که جهاد دانشگاهی به طور کلی می‌تواند مطابق مقررات نسبت به تأسیس دانشگاه غیرانتفاعی غیر دولتی با جواز یک دانشگاه معتبر خارجی اقدام کند و دانشجو پذیرد و پس از فارغ‌التحصیل شدن به آنها مدرک بدهد.

تأیید و اصلاح مصوبه ۲۳۲ دش مورخ ۲۷/۱/۷۴ درباره تأسیس دانشگاه با مجوز دانشگاه معتبر خارجی مصوب سیصد و پنجاه و هشتمین جلسه مورخ ۱۴/۶/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی راجع به تأسیس دانشگاه غیر دولتی غیرانتفاعی توسط جهاد دانشگاهی با جواز دانشگاه معتبر خارجی "موضوع مصوبه جلسه ۳۴۸ مورخ ۱۵/۱/۷۴" با استفاده از نوار جلسه مشخص شد که با اجازه تأسیس چنان دانشگاه‌هایی به طور کلی، (و به وسیله جهاد دانشگاهی

به عنوان پیشنهادهنه خاص) موافقت شده است قرار شد که صورت جلسه به همین صورت اصلاح و ضمناً تأکید شود صدور مدرک چنان دانشگاه‌هایی براساس آین نامه‌ای است که به تصویب وزارت فرهنگ و آموزش عالی می‌رسد.

**مراجع و سیدگی به درخواست تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی
تصویب سیصد و شصت و پنجمین جلسه مورخ ۷۴/۹/۲۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی**

موضوع تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی مطرح و مقرر شد پرونده‌هایی که هنوز تکمیل نشده‌اند، من بعد شورای گسترش آموزش عالی همزمان با استعلام درباره صلاحیت اعضای هیأت مؤسس، از لحاظ ضوابط و امکانات نیز به طور کامل بررسی کند و نتیجه را یکجا به شورای عالی ارائه دهد.

**اصلاح ماده (۲) کلیات آین نامه تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی نوع اول
تصویب سیصد و هشتاد و هفتمین جلسه مورخ ۷۵, ۹, ۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی**

تصویب شورای مشترک درباره اصلاحات بند ب و ج ماده ۲ آین نامه تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی نوع اول (موضوع تصویب شماره ۳۳۷۴ دش مورخ ۶۴, ۸, ۸ شورای عالی) مطرح شد و (با اضافه بند "د") بدین شرح به تصویب رسید:

ب: دو نفر از اعضای هیأت علمی رسمی قطعی در مرتبه استادیاری یا بالاتر و با پنج سال سابقه کار آموزشی در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی.

ج: دو نفر عضو دیگر یا بیشتر، واجد شرایط مندرج در ماده ۴.

تبصره ۱: تعداد اعضای هیأت مؤسس بین پنج و یازده نفر است.

تبصره ۲: همه اعضای هیأت مؤسس باید ۳۰ سال سن یا بیشتر داشته باشند.

تبصره ۳: همه اعضای مرد باید متاهل باشند. (درمورد بانوان شرط تأهل ملاک نیست).

تبصره ۴: چنانچه تعداد اعضای هیئت مؤسس به هر دلیل (فوت، استعفاء و یا از دست دادن شرایط عضویت به تشخیص اکثریت اعضای هیأت مؤسس و...) از حد نصاب کمتر شود، به تعداد مورد نیاز افراد واجد شرایط دیگری که به تأیید اعضای هیأت مؤسس برستند انتخاب و به شورای گسترش آموزش عالی معرفی می‌شوند. پس از احراز صلاحیت آنان و تأیید نهایی شورای عالی برای عضویت پذیرفته می‌شوند.

د: دارا بودن بنیه مالی کافی اعضای هیأت مؤسس به تأیید شورای گسترش.

**درباره فعالیت مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی نوع دوم
مصوب سیصد و ندوی کمین جلسه مورخ ۱۶/۱۱/۷۵الی انقلاب فرهنگی**

موضوع فعالیت مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی نوع دوم مطرح شد و پس از گزارش هیئت نظارت و بازرگانی، پاسخ وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بحث و بررسی اعضای شورای عالی، مقرر شد:

- ۱ - از این پس مجوى تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی نوع دوم صادر نخواهد شد و مؤسسات نوع دوم که اینک فعالیت می کنند ضمن تبدیل به ((آموزشگاههای آزاد علمی)) به طور کلی از وزارت فرهنگ و آموزش عالی منفك می شوند. وزارت متبع آموزشگاههای مزبور متعاقباً تعیین خواهد شد.
- ۲ - وضع ادامه تحصیل دانشجویان موجود این مؤسسات بررسی و مشخص می شود.
- ۳ - برای دانشجویان مؤسسه ای که در تهران فعالیت می کنند امکان ادامه تحصیل در تهران فراهم شود.
- ۴ - درباره صدور مجوز برای ادامه فعالیت مؤسسات موجود در تهران در صورت تبدیل به مؤسسات نوع اول، در جلسه آینده بحث و بررسی تکمیلی به عمل می آید.

**درباره تبدیل وضع مؤسسه آموزش عالی غیر دولتی جهاد دانشگاهی از نوع دوم به نوع اول
مصوب چهارصد و سیزدهمین جلسه مورخ ۲۶/۴/۳۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی**

موضوع در خواست تبدیل وضع مؤسسه آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی جهاد دانشگاهی از نوع دوم به نوع اول (نامه شماره ۱۴۷۷ ۱۸,۵,۱۴۷۷ جهاد دانشگاهی) مطرح شد و شورای عالی با این در خواست موافقت کرد.

**درباره عدم احراز شرایط تبدیل مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی نوع دوم به نوع اول
مصوب چهارصد و سیزدهمین جلسه مورخ ۲۶/۱۱/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی**

دیر شورای عالی گزارشی از نتیجه جلسات هیأت ویژه بررسی وضع مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی نوع دوم ارائه داد و تصمیم آن هیأت بدین شرح عیناً به تصویب رسید:
((در حال حاضر هیچ یک از مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی نوع دوم شرایط

تبديل به نوع اول را ندارند. اين مؤسسات در صورت تمايل می توانند به عنوان آموزشگاه علمي آزاد به فعالیت خود ادامه دهند.

آين نامه نحوه فعالیت اين آموزشگاهها به تصويب وزارت فرهنگ و آموزش عالي خواهد رسيد.
رئيس جمهور و رئيس شوراي عالي انقلاب فرهنگي - سيد محمد خاتمي

اساستameh الکترونیکی مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی و غیر انتفاعی
تصویب جلسه ۴۲۱ مورخ ۷۷/۳/۱۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی

اساستameh مؤسسه آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی...
مقدمه:

به منظور تحقق اهداف مندرج در "کلیات آين نام تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی " و اصلاحات بعدی آن، تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی، مؤسسه آموزش عالی غیر دولتی - غیر انتفاعی.....وابسته

به ..... که در اين اساستameh، " مؤسسه " نامیده می شود با اهداف و وظایف زير تأسیس و طبق مفاد اين اساستameh و قوانین، مصوبات و مقررات مربوط اداره خواهد شد.

ماده ۱- اهداف:

- ۱- ارتقاء سطح فرهنگ و دانش جامعه.
- ۲- تأمین نیروي انساني متخصص مورد نياز کشور.
- ۳- ايجاد زمينه مناسب برای فعالیت همه جانبه مردم در امر گسترش و اعتلای دانش و پژوهش در کشور.

ماده ۲- وظایف:

- ۱- پذيرش دانشجو در رشته های مورد تأييد وزارت فرهنگ و آموزش عالی.
- ۲- فراهم نمودن امکانات لازم برای تحقق اهداف مؤسسه.
- ۳- همکاري مستمر با مراکز علمي کشور برای برطرف نمودن نيازاها و توسعه آموزش و تحقیقات.

ماده ۳- مؤسسه يك واحد آموزشي و پژوهشي است.

ماده ۴- محل فعالیت مؤسسه شهر..... است.

تبصره: نشانی مؤسسه توسط مؤسس تعیین می شود.

ماده ۵- مؤسسه واحدی است غیر دولتی غیر انتفاعی و درآمدهای آن صرف هزینه ها و سرمایه گذاری های عمرانی و تجهیزاتی و توسعه فعالیتهای آن خواهد شد.

- ماده ۶- مؤسسه از تاریخ ثبت در اداره ثبت شرکتها دارای شخصیت حقوقی مستقل است.
- ماده ۷- مؤسسه از تاریخ صدور مجوز تأسیس توسط شورای گسترش آموزش عالی رسماً می‌یابد و فعالیت آموزشی و پژوهشی آن از نظر دوره ورشته‌های تحصیلی با مجوز شورای گسترش آموزش عالی امکان‌پذیر خواهد بود.
- ماده ۸- مؤسسه تابع کلیه قوانین، مقررات، ضوابط و آیین نامه‌های مربوط به مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی غیر انتفاعی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت فرهنگ و آموزش عالی و سایر قوانین و مقررات جاری کشور خواهد بود.
- ماده ۹- مدارک فارغ التحصیلی طبق ضوابط مصوب توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی صادر می‌شود.
- ماده ۱۰- فضا، امکانات و تجهیزات آموزشی و پژوهشی مؤسسه باید مطابق با ضوابط وزارت فرهنگ و آموزش عالی باشد.
- ماده ۱۱- منابع مالی مؤسسه عبارتند از:
- اعتبارات.....
  - شهریه پرداختی دانشجویان.
  - درآمدهای مؤسسه.
  - ...
- ماده ۱۲- وظایف و اختیارات هیأت امناء:
- پیشنهاد رییس مؤسسه به وزیر فرهنگ و آموزش عالی.
  - تصویب سازمان و تشکیلات مؤسسه و آیین نامه‌های لازم بنا به پیشنهاد رییس مؤسسه.
  - بررسی و تصویب بودجه جاری، عمرانی و تحقیقاتی مؤسسه و پیشنهاد طرحهای توسعه مؤسسه به مؤسس یا هیأت مؤسس.
  - تعیین خزانه دار و حسابرس رسمی مؤسسه و همچنین تعیین اشخاصی که حق گشایش حسابهای بانکی به نام مؤسسه و حق برداشت از حسابهای آن را دارند.
  - تأیید حسابها و ترازنامه‌های سالانه مؤسسه با توجه به گزارش حسابرس مؤسسه و ارسال آن به مؤسسه یا هیأت مؤسس.
  - جلب کمکهای مالی و امکانات از اشخاص حقیقی و حقوقی.
  - تصویب مقررات استخدامی مؤسسه و تعریف حقوق و دستمزد و مزايا.

- ۸- تعیین میزان حق التدریس، حق التحقیق، حق التأليف و حق الترجمه با رعایت ضوابط و مقررات وزارت فرهنگ و آموزش عالی.
  - ۹- پیشنهاد هر نوع توسعه و یا انحلال رشته های آموزشی مؤسسه به مؤسس یا هیأت مؤسس.
  - ۱۰- تصویب آیین نامه تشکیل شورای مؤسسه.
  - ۱۱- تصویب آیین نامه های مالی و معاملاتی مؤسسه.
  - ۱۲- پیشنهاد میزان شهریه دانشجویان و آیین نامه چگونگی دریافت آن به وزارت فرهنگ و آموزش عالی برای تصویب.
  - ۱۳- تصویب ظرفیت پذیرش دانشجو که برای هرسال و دوره تحصیلی توسط رئیس مؤسسه پیشنهاد میشود و ارسال آن به شورای گسترش آموزش عالی برای تصویب نهایی.
  - ۱۴- تنظیم و تصویب آیین نامه داخلی هیأت امناء.
  - ۱۵- تصویب اخذ قرض الحسن و تسهیلات بانکی.
  - ۱۶- پیشنهاد عزل رئیس مؤسسه به وزیر فرهنگ و آموزش عالی.
  - ۱۷- پیشنهاد انحلال مؤسسه به مؤسس یا هیأت مؤسس.
- تبصره: هیأت امناء در انجام وظایف خود، مصوبات و ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت فرهنگ و آموزش عالی و سایر قوانین و مقررات جاری کشور را رعایت خواهد کرد.

اصلاح و تکمیل آیین نامه تأسیس مؤسسان آموزش عالی غیر دولتی و غیر انتفاعی مصوب جلسه ۴۶۲ مورخ ۱۳۷۹/۲/۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۴۶۲ مورخ ۱۳۷۹/۲/۲۰، آیین نامه تأسیس مؤسسان آموزش عالی غیردولتی و غیر انتفاعی را به این شرح اصلاح و تکمیل کرد:

ماده ۲ (ترکیب هیأت مؤسس):

- الف - یک نفر روحانی با تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی .
  - ب - حداقل سه نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسان آموزشی و پژوهشی در مرتبه استادیاری و یا بالاتر با پنج سال سابقه کار آموزشی و پژوهشی در دانشگاهها و مؤسسان آموزش عالی و تحقیقاتی و دارای صلاحیت های عمومی مندرج در ماده ۴.
- تبصره: نماینده هیأت مؤسسه برای بھی گیری امور تأسیس مؤسسه الزاماً "باید یکی از افراد بند "ب" باشد.

ج - سه نفر عضو دیگر دارای شرایط مندرج در ماده ۴.

تبصره ۱: هیأت مؤسس حداقل هفت عضو و حداقل نه عضو خواهد داشت.

ماده ۵ (ترکیب هیأت امنا):

الف - یک نفر روحانی.

ب - حداقل سه نفر و حداقل پنج نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاهها دارای شرایط بند "ب"

" ماده ۲ و ماده ۴.

تبصره ماده پنج حذف می شود.

ماده ۷: اداره کلیه امور مؤسسه آموزش عالی با رعایت قوانین و مقررات با رئیس مؤسسه است که بنای پیشنهاد هیأت امنا و موافقت وزیر فرهنگ و آموزش عالی یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (حسب مورد) و باحکم رئیس هیأت امنا منصوب می شود.

تبصره ۲: رئیس مؤسسه باید دارای شرایط مندرج در آیین نامه مدیریت دانشگاهها باشد.

ماده الحقیقی: در تمامی موارد و مکاتبات از جمله تابلو مؤسسه، سربرگ نامه‌ها، دفترچه آزمون سراسری (تکاور) و اطلاعیه‌ها باید بر «غير دولتی و غير انتفاعی» بودن مؤسسه تصریح شود.

تمکیل ماده ۴ کلیات آیین نامه تأسیس مؤسسات آموزش عالی مصوب جلسه ۴۷۲ مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی

در جلسه ۴۷۲ مورخ ۱۳۷۹، ۱۰، ۱۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی موضوع تمکیل نحوه بررسی

صلاحیت اعضای هیأت مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی و غیر انتفاعی مطرح و بند ذیل به ماده ۴ کلیات آیین نامه تأسیس مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی و غیر انتفاعی اضافه شد:

د: احراز توان اجرایی و مدیریت دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی.

همچنین مقرر شد رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها به عنوان عضو هیأت بررسی وضع مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی و غیر انتفاعی (ابلاغیه شماره ۲۱۵۵ دش مورخ ۱۳۷۷، ۶، ۷) به ترکیب اعضای آن هیأت افزوده شود.

دایرہ چاپ و تکمیر